

Π. ΧΟΡΝ : «Τὸ Φυντανάκι» (Ἐθνικὸ Θέατρο).—Τὸ «Φυντανάκι» τοῦ κ. Π. Χόρν ἔχει σὰν θέμα τὸ πιο κοινὸ καὶ τὸ πιὸ μεταχειρισμένον ἀπ' ὅσα θὰ μπορούσε νὰ διαλέξει ἓνας συγγραφέας. Ἡ αἰώνια περιπέτεια τοῦ φτωχοῦ συνοικιακοῦ κοριτικοῦ πού ἀφοῦ παραδοθεῖ στὸ νοικάρη τῆς πλαγινῆς κάμαρης κ' ἐγκαταλειθθεῖ, ἐξακολουθεῖ συχνότατα νὰ κάνει τὴν ἴδια δουλιὰ, μὲ πληρωμὴ αὐτῇ τῇ φορᾷ, καὶ μάλιστα χωρὶς τὰ χτυποκάρδια καὶ τὶς λαχτάρες τῆς πρώτης.

Σὰν ἠθογραφία τὸ «Φυντανάκι» μᾶς δίνει ὁλοζώντανη καὶ γιομάτη χρῶμα τὴν εἰκόνα ἑνὸς μέρους τῆς μικροαστικῆς ρωμαϊκῆς ζωῆς μας. Σὰν ἔργο ὁμως πού βγαίνοντας ἀπὸ τὰ περιορισμένα ὅρια τῆς νατουραλιστικῆς ἀναπαράστασης ἑνὸς κοινοῦ ἐπεισόδιου, ἐπεδίωξε νὰ μᾶς δώσει κάποιο ἀνθρώπινο δράμα, ὄχι, δὲν τὸ κατάφερε.

Τί εἶναι τὸ «Φυντανάκι»; Ἐνα κοριτσόπουλο, πού γίνεται πόρνη, ὅπως εἶναι καὶ ἡ κοπέλλα πού τῆς παίρνει τὸ φίλο της, ὅπως ἦταν καὶ ἡ ἴδια ἡ μάνα της στὰ νιάτα της, κι' ὅπως εἶναι καὶ ἡ σπιτονοικοκυρά της καὶ πού ὅλες τὴν σπρώχνουν νὰ πουληθεῖ εὐτύς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ δράματος σὲ κάποιο γεροκολασμένο παραλῆ. Μόνο ὁ πατέρας της, ταχυδρομικὸς διανομέας, εἶναι ὁ κακομοίρης τίμιος, ὡς πού βλέπει κι' αὐτὸς ἀπὸ τὰ λεπτὰ τῶν ἐπιταγῶν νὰ πληρωθεῖ ὁ γιατρὸς τὴν ἐκτροσση τῆς κόρης του, καὶ τέλος πεθαίνει ἀπὸ συγκοπή ἀκούγοντας τὸ κλάξον τοῦ αὐτοκινήτου, πού τὴν παίρνει μὲ τὸν γέρο ἀγοραστή της.

Λέμε, λοιπόν, πὼς ἓνας συγγραφέας τῆς περιοπῆς τοῦ κ. Χόρν θ' ἄφηνε ἓνα παραθυράκι νὰ περάσει κάποια πνοὴ ἀνώτερης τέχνης πάνω ἀπὸ τὸ ἔργο του.

Νὰ δεῖ τὴν ἐρωτικὴν περιπέτεια τῆς Τούλας στὴν πολυκατοικημένη αὐλὴ ὄχι σὰν ἀφορμὴ γιὰ νὰ μᾶς δείξει τὴν ἠθογραφικὴν του ἰκανότητα, ἀλλὰ σὰν ἓνα δράμα γενικώτερης σημασίας. Οἱ ἑκατοντάδες τὰ κορίτσια πού πηγαίνουν στὸ Ἐθνικὸ νὰ παρακολουθήσουν τὸ «Φυντανάκι», νὰ μὴν ἀκούουν μόνον τὴ φρασεολογίαν τῆς γειτονιάς, ἀλλὰ νὰ αἰσθάνονται συγχρόνως τὸν ἠθικὸν ξεπεσμόν τῆς Γυναίκας, τοῦ αἰώνιου θύματος. Τί φταίει τέλος

πάντων καὶ χανόμαστε ἔτσι ἡμεῖς τὰ λαϊκὰ κορίτσια—νά ποῦν—πότε σκοτωμένες ἀπὸ τὸ μαχαίρι τῆς τιμῆς τοῦ ἀδερφοῦ μας, πότε λύνοντας τὸ οικονομικο μας πρόβλημα μ' ἓνα ἐρωμένο πὸν πληρώνει; Οἱ σκλαβιές μας αὐτὲς ποῦ ὀφείλονται; Καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο νά τοὺς δοθεῖ ἀφορμὴ νά σκεφτοῦν λιγουλάκι πάνω σ' αὐτό. Τώρα ἀπλῶς διαπιστώνουν μιὰ κατάσταση ποῦ ποιὸς ξέρει ἂν δὲν τὴν βρίσκουν καὶ ἀξιομίμητη. Ποῦ θὰ πεῖ ὅτι τὸ «Φυντανάκι» εἶναι ἔργο ἀνήθικο, ἀφοῦ ἀντικρῦζει τὴν πορνεία στατικά καὶ χωρὶς καμμιά τάση πρὸς λύτρωση.

Καὶ τώρα τί νά ποῦμε γιὰ τὸ σκηνοθετικὸ ἀνέβασμα τοῦ ἔργου ἀπὸ τὸ Ἑθνικὸ; Ἦταν περίφημο; Ναι! Ναι γιὰτὶ πρόκειται περὶ τῆς καθαρῆς ἠθογραφίας ὁπότε ἡ νατουραλιστικὴ ἀπόδοση τῆς πραγματικότητος στὴν κάθε της λεπτομέρεια σιγτελεῖ στὴν ἀνάδειξή της, μιὰ καὶ ἡ μεγαλειότερη ἀξία της βρίσκει στὴν ἐξωτερικὴ ἐκφραση ἑνὸς

ὀρισμένου τόπου καὶ χρόνου. Πράμα, βέβαια, ποῦ θὰ ἔβλαψτε καὶ θὰ μᾶς ἐνοχλοῦσε, ἂν γινόταν σὲ ἔργα γενικώτερου περιεχομένου, ὅπως εἶναι τὰ ἔργα τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν παθῶν, ὁπότε, τὸ ἐναντίον, ἐπιβάλλεται ἡ σκηνοθετικὴ λιτότητα.

Οἱ ἠθοποιοὶ ὅλοι καλοὶ. Τὸν κ. Μινωτῆ ἴσως θὰ τὸν θέλαμε περισσότερο στὸ ρόλο του. Ἦταν πολὺ «καθὼς πρέπει». Ἡ κυρία Παξινοῦ ὅμως ἦταν ἀνυπέροβλητη στὸν τύπο τῆς «παστρικιάς». Χωρὶς ἄλλο εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς τρεῖς τέσσερες περίφημες ἠθοποιούς ποῦ ἔχουμε.

ΓΑΛΑΤΕΙΑ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ